Naříkané rozhodnutí vychází podle jednostranně konaného šetření z předpokladu, že zabrané místnosti jsou »b y t e m«.

Bytem ve smyslu cit. nařízení vlády o zabírání bytů rozuměti jest místnosti, kterých dle povolení příslušného úřadu a dle jejich úpravy má býti používáno k obývání. Neoprávněné používání bytu k jiným účelům nemění ničeho na povaze jeho.

Zabrané místnosti byly dle popisu ve spisech obsaženého původně upraveny jako byt, stěžovatelka však tvrdí, že místností těch používala vždy jako dílny truhlářské a že je jen pro nemožnost vytápení a osvětlování dočasně proměnila ve skladiště.

Jest tedy nutno, aby za účasti strany bylo vyšetřeno, zdali místnosti, o něž jde, byly právem, totiž s povolením příslušného úřadu proměněny svého času v místnosti sloužící k provozování živnosti truhlářské, a aby dle výsledku šetření toho a po případě důkazů stranou snad nabídnutých znovu bylo ve věci rozhodnuto.

Bylo proto naříkané rozhodnutí pro podstatné vady řízení dle § 6. odst. 2 zákona o správním soudě zrušiti.

Č. 133.

D o m o v s k é p r á v o: * Do desítileté doby požadované §em 2. nov. k zák. o domovském právu pro nabytí nároku na přiznání práva domovského v určité obci včítati jest dobu, kterou osoba nepříslušná ztrávila v této obci jako její příslušnice.

(Nález ze dne 17. června 1919 č. 2931.)

P r e j u d i k a t u r a: víd. nál. ze dne 9. června 1908 č. 4077, Budw. č 6043 A.

V ě c: Město Uherský Brod proti bývalému ministerstvu vnitra ve Vídni o domovskou příslušnost Anny Veselé.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se jako nezákonné.

D ů v o d y: Anna Veselá narodila se dne 12. dubna 1845 v Myslibořicích, kdež dodnes stále přebývá.

Dne 17. července 1913 provdala se po druhé za Josefa Veselého, příslušného do Uher. Brodu; do té doby byla příslušna do Myslibořic. Manželství to bylo smrtí Josefa Veselého dne 30. června 1916 rozvázáno.

Přípisem ze dne 27. listopadu 1917 čís. 3381 žádala obec Uher. Brod na obci Myslibořicích, aby podle § 2 zák. ze dne 5. prosince 1896 čís. 222 ř. z. Anně Veselé, která se déle než 10 let dobrovolně zdržuje v tamní obci, přiznala domovské právo, což obec odmítla učiniti.

Naříkané rozhodnutí zrušujíc opačné rozhodnutí místodržitelství, obnovilo nález první stolice, kterým bylo uznáno, že Anna Veselá nároku na přijetí v domovský svazek obce Myslibořic ve smyslu § 2 domovské novely ze dne 5. prosince 1896 čís. 222 ř. z. dosud nenabyla, poněvadž se zdržovala v Myslibořicích jako manželka Jos. Veselého a později jako vdova po něm teprv od provdání se za něho t. j. ode dne 17. července

1913, tedy nikoliv 10 let. Při tom vycházelo naříkané rozhodnutí z úvahy, že o vydržení domovského práva ve vlastní obci domovské pojmově jednati se nemůže a manželka od doby svého provdání nemůže nabýti nároku na právo domovské odlišného od nároku svého manžela, ani pokračovati ve vydržení domovského práva započatém snad před provdáním. Nárok na výslovné přijetí do domovského svazku předpokládá 10letý nepřetržitý pobyt v obci rozdílné od dosavadní obce domovské, a mohlo proto vydržení začíti teprve dnem, kdy Anna Veselá nabyla domovského práva ve své nynější obci domovské (t. j. v Uher. Brodě).

Stěžující si obec Uher. Brod vytýká tomuto rozhodnutí nezákonnost, kterou dovozuje z následovního:

a) Provdáním za Josefa Veselého pozbyla Anna Veselá domovského práva v Myslibořicích, které zůstaly pro ni pouze obcí pobytu. Neprávem se tudíž mluví o vydržení domovského práva ve vlastní obci domovské.

b) Pokud manželství trvá, nemůže sice manželka uplatňovati nárok na právo domovské, odlišné od manželova, ale jako vdova může tak učiniti a tu jsou jí k dobru skutečnosti vyplývající nejen z pobytu jejího se zemřelým manželem, nýbrž i z pobytu jejího před provdáním za něj.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o této stížnosti, řídil se těmito úvahami:

§ 2 dom. nov. nestanoví pro nárok na přijetí do domovského svazku jiné podmínky, nežli aby se ten, o jehož přijetí se jedná, v obci, kde chce práva domovského nabýti, po dosažení svéprávnosti dobrovolně a nepřetržitě zdržoval po 10 let, která předcházejí žádost za právo domovské, a po tuto dobu nepřipadl veřejnému zaopatření chudinskému na obtíž.

Naříkané rozhodnutí popírá, že by podmínky ty u Anny Veselé byly splněny, vycházejíc z právního náhledu, že do 10leté doby »vydržecí« nelze počítati ono období, kdy bydlela v Myslibořicích, jsouc tam příslušna, poněvadž vydržení práva domovského ve vlastní obci domovské příčí se pojmu slova toho.

Avšak podmínky nabytí nároku na přijetí do svazku domovského v obci pobytu posuzovati sluší podle stavu, jaký tu jest v době, kdy nárok ten se uplatňuje. V té době Anna Veselá nebyla příslušnicí obce Myslibořické, neboť již roku 1913, provdavši se za Josefa Veselého, nabyla po svém manželu práva domovského v Uher. Brodě; jednalo se tedy o nárok na přiznání práva domovského v obci pobytu, odlišné od její obce domovské a uznání nároku toho váže zákon v cit. § 2 jedině na uplynutí stanovené doby pobytu, nečině po stránce započtení jeho do 10leté lhůty »vydržecí« jiných výhrad, než jak jsou uvedeny v odstavcích 2—5 řečeného ustanovení. O výhrady tyto neběží a není tedy po zákonu překážky, aby se nepočítalo ono období, jež Anna Veselá před sňatkem svým s Josefem Veselým ztrávila v obci Myslibořické jako její příslušnice.

Naříkané rozhodnutí, které tomu odporuje, porušuje zákon a musilo býti zrušeno.